

respekt ikke andet end de tomme ord, som jeg i dag desværre må konstatere, at det stort set er.

Apropos løftebrud og for den sags skyld manglende gensidig respekt, så er det vel hovedtemaet og den røde tråd i Grønborgs grønne gyser på 2.500 sider. Og apropos kabaler kan jeg oplyse statsministeren om, at der engang i 1994 var en færøsk hånd, der sad med ti gode kort, som på grund af krav fra en socialdemokratisk ledet regering, og fordi man blandede sig i færøske særanliggender, blev reduceret til det halve.

Jeg læste med forbløffelse de ord, som et fremstående medlem af Folketinget blev refereret for at have udtalt til en færøsk avis. Det var for så vidt den samme holdning, som min gode ven Jonathan Motzfeldt reagerede på i Aktuelt forleden, nemlig at både grønlandske og færøske socialdemokratiske medlemmer af Folketinget ville udnytte deres nøglepositioner til noget, der gik i retning af pengeafpresning. Grønland kan svare for sig selv, og det har landsstyreformanden allerede gjort, og jeg kan kun tilslutte mig hans mening. Nej, vi vil ikke udnytte hverken denne situation eller nogen anden til pengeafpresning.

Jeg sagde allerede på valgaftenen, at jeg ikke ville lade mig politisk substituere. Det agter jeg at holde fast ved, men det skuffer mig utrolig meget, at lederen af et af de små partier i Folketinget, der ellers altid lukrerer på politisk sjakren, skal komme med sådanne beskyldninger. Det kan godt være, at mine sko skulle have været lidt større – jeg synes nu, at de er store nok – men jeg kan berolige samme politiske leder med, at så længe jeg har mine egne sko og er til fods, så løber jeg i hvert fald ikke tør for benzin. Vi agter ikke at få noget, der ikke retmæssigt tilkommer os. Så er det sagt.

Jeg kommer for resten i tanke om, at da statsministeren besøgte Færøerne i januar, overrakte jeg ham en bog om den første færøske fagforening. I denne bog bliver det fortalt, at færingerne kaldte et skib »Thorvald Stauning« og et andet skib »Hans Nielsen«, som også var en sand Færøven. Prøv at forestille jer et færøsk skib i dag med statsministerens navn. Det ville næppe være tænkeligt.

En fremstående socialdemokrat har engang sagt, at hver gang man sætter kroner og øre på rigsfællesskabet, bliver der slået endnu et søm i fællesskabets ligkiste. Derfor kræver det anstrengelser fra begge sider at få et rationelt og

anstændigt forhold, der trods alt har en mere end 600 år gammel historisk baggrund.

Derfor glæder det mig, at statsministeren i sin åbningstale siger, at regeringen vil tage fat på en række konkrete samarbejdsopgaver i forhold til rigsfællesskabet, og at man fra regeringens side med forståelse vil drøfte ændringer i hjemmestyreordningen med henblik på at udvikle Færøernes selvstyre. Men her må jeg understrege, at det er uhyre vigtigt, at dette sker med en reel respekt for det færøske Lagtings ønsker.

I den lidt kryptiske bemærkning om forhandlingerne om bloktilskuddet bliver det sagt, at disse skal ske med henblik på en snarlig afslutning. Jeg vil derfor for god ordens skyld spørge statsministeren, hvordan denne sætning skal forstås, selv om jeg har en formodning om det. Er det forhandlingerne, der skal have en snarlig afslutning, eller er det bloktilskuddet, der skal have en snarlig afslutning?

Statsministeren siger i spørgsmålet om forhandlingerne om såvel banksagen som gældsafviklingen, at regeringen vil tage et initiativ over for et nyvalgt Lagting. Jeg er enig med statsministeren i, at det næppe ville være fornuftigt, heller ikke set med færøske øjne, at tage forhandlinger i så vigtige sager midt i den færøske valgkamp. Jeg har noteret mig, at statsministeren ser frem til afbalancerede løsninger, men jeg må i relation til banksagen også understrege mit eget og alle færingers ønske og krav om en retfærdig løsning, hverken mere eller mindre, og grundlaget for en retfærdig løsning er til stede med den dokumentation, som findes bl.a. i Grønborgrapporten.

Det glæder mig også, at statsministeren i spørgsmålet om gældsafviklingen efterstræber en løsning, der tager hensyn til vort samfunds bæredygtighed. Bæredygtighed er ikke noget særlig konkret begreb, men jeg vil specielt appellere til en løsning, der tager hensyn til en rimelig velfærd på Færøerne og til politiske handlemuligheder for en stadig modernisering og udbygning af det færøske samfund. Dette er af vital betydning for at forhindre den uhyggelige udvikling, der skete specielt i 1993 med den kolossale fraflytning fra Færøerne. Det er vel det værste dilemma, et samfund kan komme i, at landets egne beboere mister troen på, at levedygtighederne kan fastholdes.

Den nærmeste fremtid kommer til at frembyde store politiske udfordringer til såvel færøske som danske politikere, udfordringer, hvor vores evne til at finde konstruktive, retfærdige og